

Ecomuzeul Regional Sibiu

PUBLICATIE DE INFORMATIE A ASOCIATIEI ECOMUZEUL REGIONAL SIBIU

ANUL III, NUMĂRUL 9, AUGUST 2010
APARE LA SIBIU - DISTRIBUTIE GRATUITA

MOȘNA

BUSTUL LUI ȘT. L. ROTH LA NEMȘA

Datorie

În memoria oamenilor uitarea se așterne relativ repede peste evenimentele petrecute cândva. Aniversările, întâlnirile, dezvelirea unui bust sau a unor plăci comemorative se prezintă ca o încercare de împotrivire la uitare, de aducere aminte, de reevaluare și de aprofundare a unui fenomen istoric, a unui fapt, a unui eveniment.

Ideea înălțării unui monument la Nemșa pentru cinstirea lui Șt. L. Roth, într-un loc potrivit dăinuie de multă vreme și iată, numai

împlinită

azi, 7 august 2010, reușim să dezvelim acest bust amplasat în centrul localității și nu în fața Casei Parohiale sau a Bisericii Evanghelice, așa cum s-a gândit inițial.

Amplasamentul dorește ca Șt. L. Roth să fie în centrul comunității pentru toată lumea, exact așa cum au fost și ideile sale pentru toate naționalitățile, indiferent de credință și neam.

Se compune dintr-un soclu cu două trepte pe care se înalță bustul lui Șt. L. Roth realizat de domnul Emil Mureșan.

(continuare în pagina 2)

POVESTE ȘI LEGENDĂ

Despre casa parohială evanghelică Nemșa

Întoarcerea în trecut este emoționantă totdeauna, chiar dacă este vorba doar de o casă parohială, care se constituie într-un pasionant exercițiu dar și datorie de suflet față de cei care au locuit și au participat la atâtea și atâtea evenimente din viața comunității.

De-a lungul timpului au locuit și au trecut pe la Nemșa multe personalități, dintre toate

însă răzbate figura lui Șt. L. Roth, mare cărturar sas care a crezut până la moartea sa tragică la înțelegerea tuturor naționalităților din Ardeal, la luminarea permanentă a sașilor dar, în același timp, a pledat și pentru instruirea românilor. Casa parohială din Nemșa a fost construită în jurul anului 1790 în imediata

(continuare în pagina 3)

Casa parohială Nemșa

Bucuria revederii ...

Bine ați venit acasă
Noi vă spunem tuturor,
Bine ați venit la vatră
Oameni buni nemșenilor.

Prietenia ce ne leagă
V-a fi mereu veșnică
Prietenia ce ne leagă
Să rămână trainică.

Sași români de pretutindeni
Astăzi să vă bucurați
Să fim oricând împreună
Și să ne avem ca frați.

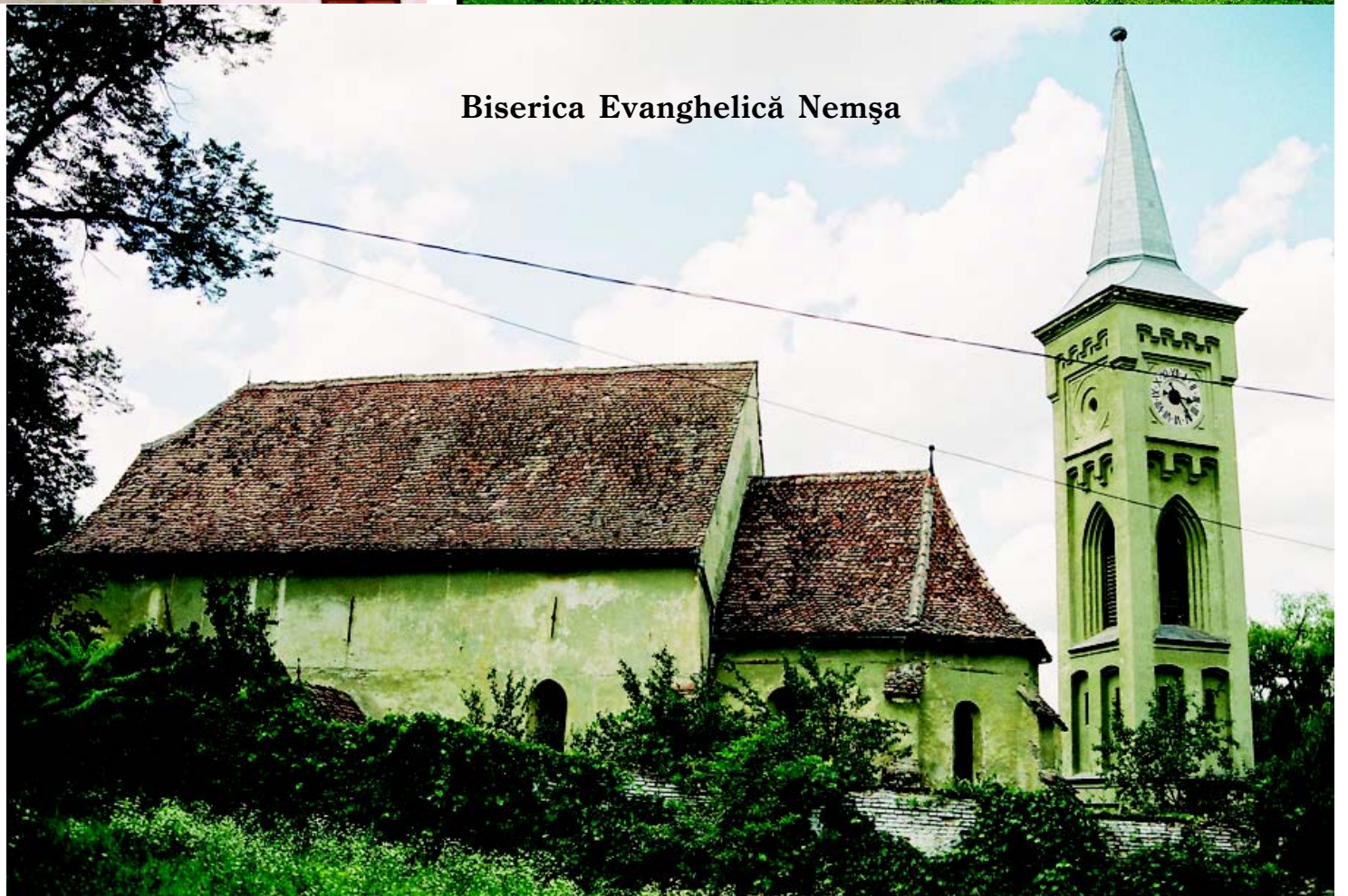
România țara noastră
Unde aicea v-ați născut
România vă salută
Și vă spune „Bun venit”

Ăsta-i imnul bucuriei
Haideți cu toți să-l cântăm
Ăsta-i imnul veseliei
Haideți să ne bucurăm.

Chiar și atunci
Când depărtarea
Poate vă va întrista
Să nu uitați niciodată
Nemșa cu cetatea sa.

Nae Roman
Consilier cultural
Primăria Moșna

Biserica Evanghelică Nemșa

VALEA TÂRNAVELOR

BUSTUL LUI ȘT. L. ROTH LA NEMȘA

Datorie

împlinită

(continuare din pagina 1)

În partea spre care privește Roth, respectiv Biserica Evanghelică, are înscris în limbile germană și română, pe marmură următoarele cuvinte;

“La credincioșii mei din Moșna și Nemșa mă gândesc cu dragoste.

Dumnezeu să binecuvânteze aceste comune”.

Textul inițial preluat din ultima scrisoare redactată în ziua de 11 mai 1849, cu 3 ore înainte de a fi împușcat era:

“...la credincioșii mei din Moșna și Nemșa mă gândesc cu dragoste, fie ca aceste comune să fie binecuvântate cu pomi ale căror crengi înăscute să atârne până la pământ.

Am lucrat puțin la înflorirea lor și-am împrăștiat puțină sămânță.

Dumnezeu să facă ogoarele mai bogate ...”

La întrebarea de ce acest bust la Nemșa, putem da mai multe răspunsuri.

Realizarea acestui bust înălțură înainte de toate o mare datorie față de Șt. L. Roth care, a fost ales preot de către comunitate în ianuarie 1837 îndreptând astfel una din marile amărăciuni ale vieții sale, atât de bogată în dezamăgiri produse în anul 1834, momentul în care Roth era îndepărtat din scaunul de director al liceului săsesc din Mediaș, fiind ales al doilea predicator orășenesc.

Vrem ca în calitate de nemșeni să fim mândri că una dintre cele mai mari personalități pe care le-a avut Transilvania și sașii în cei peste 800 de ani de istorie și care a locuit aici între anii 1837-1847, în partea cea mai fertilă a vieții, în deplina sa maturitate, să aibă un bust la Nemșa.

De ce bust la Nemșa?

Pentru că atâtea amintiri mai stăruie în intimitatea pioasă a lăcașului, de la amvonul de zidărie de unde și-a susținut predicile sale, la orga mângâiată cu mult talent muzical, la cristelnița unde a botezat atâția și atâția copii.

Nemșa este locul care mai păstrează prin comună urmele lui Roth care, atunci când întâlnea un tânăr sau un bătrân, un sărac sau un bogat, le dădea de fiecare dată câte un sfat bun sau o încurajare.

În micuța casă parohială sătenii intrau și ieșeau iar Roth avea pentru fiecare răbdare din belșug. Simțea o nevoie și o bucurie să poată împrăști în multe direcții consolare, liniștire, pace și multe altele din bogăția cunoștințelor sale.

În iarna anului 1846, i-a acordat unui sătean român decedat asistență religioasă la înmormântare, deoarece preotul ortodox din Nemșa fiind bolnav n-a putut îndeplini această slujbă. Sătenii români au fost impresionați de

acest gest, mai ales că le vorbise în limba română.

Asupra acestei dovezi de adevărată dragoste creștinească și toleranță religioasă a relatat la timpul său și presa vremii.

Nemșa este locul în care pastorul Roth a trăit, a muncit, a cugetat, a slujit la altarul comunității și a scris 5 dintre lucrările sale mai importante printre care în 1842 “Lupta împotriva limbilor” în care afirma caracterul majoritar al poporului și al limbii române în Transilvania și solicita recunoașterea drepturilor legitime ale națiunii române din aceasta provincie, promovând în același timp ideea rezistenței comune a tuturor celor amenințați cu deznaționalizarea.

De ce la Nemșa? Pentru că aici paralel cu activitatea de preot a militat pentru modernizarea învățământului, pledând pentru introducerea modelului de grădiniță pestalozzian, a desenului și științelor naturii, punând accentul pe educarea poporului indiferent de naționalitate, indiferent că făcea parte din pătura bogată sau săracă.

Începând cu anul 1841 din modesta căsuță parohială tot mai multe manuscrite cu conținut pedagogic, istoric, economic, agricol au luat drumul Brașovului și Sibiuului dovedind că Roth este un eminent scriitor și apostol al cuvântului – lucrările sale sunt perle din comoara literaturii transilvano-săsești.

Din aceste lucrări descoperim figura unui ardelean drept, cu vederi largi, cu o pronunțată deschidere către toate naționalitățile și, în același timp, descoperim că Roth este o figură de integrare europeană într-un răstimp de mari schimbări economice, politice, spirituale, în care oamenii și popoarele își caută un drum nou.

La întrebarea – de ce dezvelim acest bust acum și nu în 24 noiembrie când s-a născut sau 11 mai când a murit, răspundem: astăzi 7 august 2010, după 20 de ani de la revoluția din 1989 și marea emigrare a sașilor îndeplinim toate condițiile prin prezența dumneavoastră, de a dezveli bustul.

Acest bust a fost realizat din inițiativa Primăriei Moșna condusă de primarul Roba Eugen, Biserica Evanghelică prin vicarul Guib Arnold și nu la sfârșit Școala “Șt. L. Roth” Moșna prin directorul ei, domnul Șotropa Ionel și profesoara Istvan Corina. Artistul Emil Mureșan din Mediaș a fost ajutat de Ganea Teofil, Gambutan Cornel, Diac Romulus, Valentin Bargauan, Podar Liviu, Goia Teofil, Fita Gheorghe, Stoica Viorel.

Avem acest bust, am redenumit Școala noastră din Moșna după numele celebrului înaintaș, am dezvelit la Moșna, în anii 1996 și 1999, doua plăci comemorative și un bust – dar nu trebuie să uităm că numele și amintirea marelui înaintaș rămâne ca o frunză în vânt dacă nu dovedim mereu prin fapte că spiritul și voința fermă a lui Roth sunt vii printre noi. Dorința de a fi european, prin pregătire, disciplină, cultură și prețuirea valorilor trebuie să fie o provocare permanentă.

Suntem conștienți că memoria lui nu trebuie imortalizată numai printr-o piatră moartă ci trebuie să fie mereu și mereu prezentă prin faptele și deschiderea pe care a avut-o.

Credem că în fiecare an ne vom aduna în jurul monumentului de la Nemșa pentru a depune o coroană, pentru a-l cinsti pe Roth și pentru a păstra un moment de reculegere. Acest bust va fi un simbol al Nemșei tot așa cum la Moșna este biserica fortificată.

Sunt convins că am săvârșit o reparație istorică în satul Nemșa care nu s-ar fi putut face dacă nu puneam în practică cuvintele care l-au călăuzit pe Roth o viață **“trebuie să încerci”**.

(I. Ș.)

ÎN AMINTIREA SAȘILOR PLECAȚI

Comunitatea locală, în strânsă legătură cu Școala “St. L. Roth” Moșna au hotărât acum când se împlinesc 20 de ani de la marea plecare a sașilor din Nemșa să așeze o placă comemorativă cu următorul text bilingv: “În amintirea sașilor plecați din Nemșa în Germania - 7 august 2010”. Acest gest este un semn de respect pentru toți cei care au părăsit Transilvania deci și Nemșa lăsând în urma lor atâtea și atâtea valori, atâtea și atâtea amintiri.

Este o recunoaștere a bunei colaborări pe care au avut-o de-a lungul timpului cu românii și cu celelalte naționalități, este un regret pentru un popor care între anii 1359 – 1991 au avut o istorie zbuciumată atât la Nemșa cât și în tot Ardealul.

Placa este pusă pentru istoria de azi dar mai ales pentru istoria de mâine a localității când viitorii locuitori vor trebui să-și amintească și să știe despre cei care altădată se aflau într-un număr relativ mare la Nemșa, și care au lăsat atâtea și atâtea urme importante.

Pentru că ne aflăm la o distanță de 20 de ani față de evenimentul emigrării produs în Nemșa amintim pe scurt istoria acestei drame care s-a accentuat după al doilea război mondial. S-a accentuat pentru că în perioada cuprinsă între anii 1876 -1940 contextul istoric transilvan a început să fie tot mai nefavorabil acestui popor care începe să manifeste semne de emigrare.

La 9 noiembrie 1940 s-a înființat la Mediaș P.N.S.M.G. al Grupului Etnic German din România condus de A. Schmith. Cu această dată încetează propria politică săsească practică secole de-a rândul și care a contribuit la păstrarea identității proprii. În iarna anilor 1942 – 1943 la Stalingrad armata a 6-a germană și două divizii românești au capitulat. Peste 90 de mii de soldați germani și români au fost duși în captivitate în lagărele de prizonieri din Siberia printre aceștia numărându-se și sași din Nemșa.

În anul 1943 Germania a preluat în armata sa pe cei mai mulți sași din armata română în contextul istoric în care frontul se apropia de teritoriul României. În scurtă vreme soarta sașilor urma să fie pecetluită pentru multe decenii. Actul de la 23 August i-a transformat din aliați în dușmani. Datorită acestui act mulți

sași vor căuta să nu se mai întoarcă în țară. Apar mai multe opțiuni. Unii optează pentru plecarea din țară în apus în Austria și Germania. Alții au curajul reîntoarcerii. S-au destrămat multe familii, s-au despărțit soți de soții, fiind obligați să se despartă pentru totdeauna sau o lungă perioadă de timp. În ianuarie 1945 au fost deportați în Uniunea Sovietică peste 70 de mii de sași, iar din localitățile Nemșa și Moșna un număr de 250. Cei mai mulți nu au mai revenit după anul 1949, plecând în Germania și Austria, pregătind în continuare marea plecare a sașilor. Războiul și deportarea au început să producă mari fisuri în rândul populației săsești și cu toate acestea dorința de a emigra în Germania nu a fost o dorință imediată după anul 1949 căci Germania suferea cumplit după al doilea război

mondial. Majoritatea sașilor doreau o revenire la situația interbelică, lucru imposibil de realizat. Remarcăm totuși că, în anul 1956, sașii vor primi iarăși casele înapoi și multe din drepturile pe care le-au avut.

Cu cât ne apropiem de anul 1960 observăm că nu mai sunt plecări decât foarte rare și comunitatea săsească și-a recăpătat oarecum stabilitatea. Aceasta stabilitate însă va fi puternic dezechilibrată de statul roman, în anul 1978, când Nicolae Ceaușescu și Helmuth Schmith au semnat un acord de emigrare ce prevedea așezarea pe teritoriul Germaniei federale a unui număr cuprins între 5.000 – 16.000 de germani anual. Potrivit înțelegerii pentru fiecare ins plecat statul german s-a obligat la început să plătească 5000 de mărci, iar în anul 1980 suma de 8000 de mărci. Emigrarea continuă a avut efecte de neimaginat lovind din plin condiția fundamentală a vieții sașilor din Transilvania asupra menținerii identității lor și aceasta cu atât mai mult cu cât au plecat foarte multe din vârfurile lor.

Între anii 1990-1991 au plecat marea majoritate a sașilor din Transilvania dar și din Nemșa datorită sentimentului de frică, de izolare, de neîncredere dar și de teamă că dincolo, în Germania o să intervină legi care să împiedice acest exod.

Prin plecarea sașilor un capital uriaș de energie națională a fost pierdut și acești oameni harnici și capabili de lucru se vor integra foarte bine în lumea occidentală.

Azi la 20 de ani după marea emigrare din anii 1990/91 când la Nemșa au mai rămas un număr de sași care au valoarea degetelor de la o singură mână, sunt convins că dacă nu s-ar fi grăbit s-ar fi adaptat perfect la noua situație și ar fi avut un cuvânt greu de spus la dezvoltarea economică și frumusețea acestor locuri. Ne pare sincer rău.

Acum la a doua întâlnire a sașilor din Nemșa nu scăpăm ocazia să mulțumim generațiilor și generațiilor de sași trudituri pe aceste meleaguri și, în același timp, prezentăm cuvenitele scuze pentru toate accidentele și necazurile produse de istorie după anul 1945.

prof. Ionel Șotropa

POVESTE ȘI LEGENDĂ

Despre casa parohială evanghelică Nemșa

(continuare din pagina 3)

apropiere a cetății fiind așezată pe o mică colină parcă pentru a vedea mai bine, alături de preoții care au locuit aici, tot ceea ce se întâmplă în comunitate. Ne apropiem puțin de această casă și pătrundem spre seară în interiorul ei unde, în lungile seri de iarnă Roth a scris în perioada anilor 1837-1847 cele mai importante lucrări ale sale: "O scriere despre apărare", "Lupta pentru limbă în Transilvania", "Cercetări și sfaturi bune despre cultivarea ogorului și viața nomadă", "Dorințe și sfaturi". O petiție pentru țărani. "Criza bănească și pauperizarea din Transilvania". Se poate vedea locul unde era așezat biroul lângă lungi dulapuri, pe perete

unde stăteau alinate cărți, dosare, atâtea și atâtea amintiri. Aici a discutat foarte multe probleme despre viața localității exemplu - problema amenajării unei grădini comunale unde tinerii săteni sași și români urmau să învețe despre tehnica altoirii. Tot în această casă parohială aflăm din notițele lăsate de Roth cât de greu era pentru un intelectual să nu aibă un mediu, să nu aibă parteneri cu care să discute "Viața de la țară te face să te prostesti și să putrezești. Sunt mulțumit cu situația mea, dar spiritul meu se vestejește din lipsa contactelor sociale. Ce poate fi mai îngrozitor, decât o seară de iarnă? Citești și fumezi – doar cu tine în față, este totuși plictisitor".

Studiul "Lupta pentru limbă în

Transilvania" apărut în 1842, ca urmare a hotărârii Dietei de la Cluj de a introduce limba maghiară ca limbă oficială în locul latinei îl face pe Roth să demonstreze că în Transilvania există o limbă a majorității populației, care este limba română, limbă prin care, de fapt comunicau între ei toți locuitorii principatului. Dacă ar fi să se impună o limbă printr-o măsură administrativă, apoi numai limba majorității, limba de comunicare generală ar putea fi beneficiara unei asemenea măsuri.

Tot de la Nemșa Roth se adresa aristocrației dominante din dieta cu idei și mai generoase, și mai juste, și mai umane, privitoare la națiunea română: "Oferiți românilor ... acoperirea lipsurilor lor, respectul pentru demnitatea lor umană, respectul pentru religia lor, independența economică poporului, mijloace de educație ... într-un cuvânt satisfacerea intereselor lor".

Din casa parohială a redactat o frumoasă scrisoare către tatăl său (fost preot la Nemșa 1800-1803) în care arată "că soarele va răsări și peste munții noștri ... și când va fi și la noi ziua oamenii se vor recunoaște, se vor privi în față și-și vor întinde unii altora mâinile într-un gând și faptă".

Roth a iubit Nemșa, lucru dovedit de ultima scrisoare pe care a adresat-o locuitorilor acestei localități cu 3 ore înainte de a fi împușcat la Cluj, în ziua de 11 mai 1849.

"La credincioșii mei din Moșna și Nemșa mă gândesc cu dragoste, fie ca aceste comune să fie binecuvântate cu pomi ale căror crengi înăscute să atârne până la pământ. Am lucrat puțin la înflorirea lor și am împrăștiat puțină sămânță. Dumnezeu să facă ogoarele mai bogate..."

Ce-a mai rămas din trecutul glorios al acestei case?

Aproape nimic.

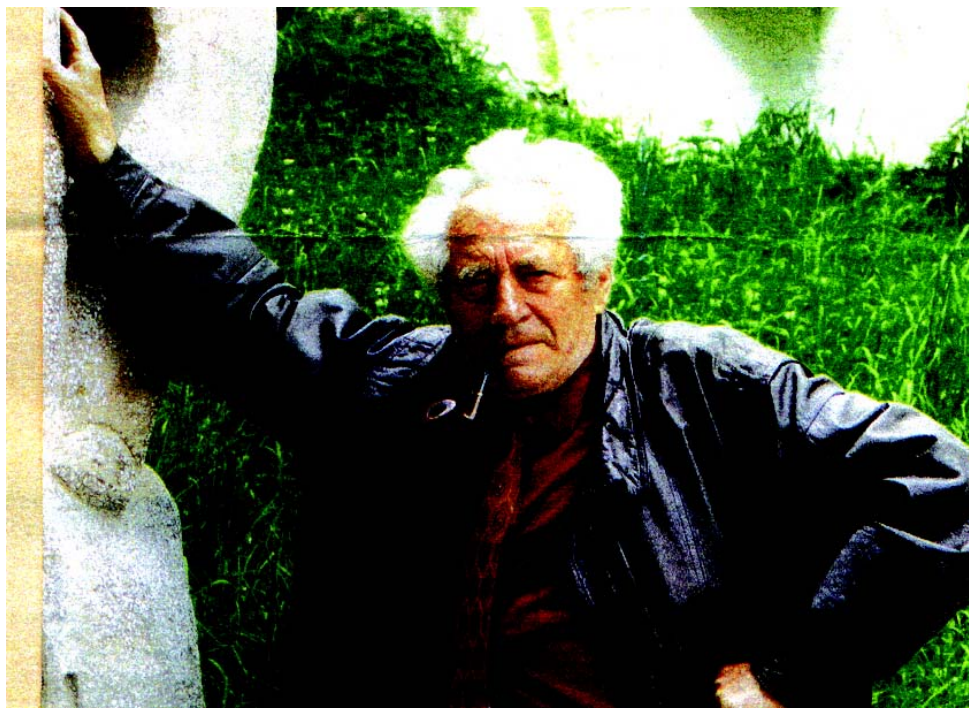
Câteva camere goale pentru oaspeți răătăciți care din când în când notează în fugă impresii despre localitate și biserică. Ce-a mai rămas poate, un strigăt disperat de ajutor pentru refacerea acestei importante case istorice.

prof. Ionel Șotropa

Emil Mureșan - Profil

Sculptorul decorator, Emil Mureșan, s-a născut la Mediaș în 1930, trei decenii, mai târziu îmbrățișând meseria de decorator prin absolvirea Școlii de artă și design București;

în 1968 termină Școala Populară de Artă Sibiu – secția ceramică.

Extinderea rețelei de alimentare cu apă în Moșna

– un proiect în curs de finalizare –

Proiectul Consiliului Local Moșna – Primăria Moșna încadrat în „Schema de investiții pentru sprijinirea inițiativelor sectorului public în sectoarele prioritare de mediu” (Schema de granturi: investiții publice în sectoarele de mediu) este în curs de finalizare, în acest an fiind planificat să fie terminate lucrările, în conformitate cu graficele de execuție.

are de parcurs etape necesare pentru atingerea standardelor europene din domeniul protecției mediului.

Trebuie consemnat că o parte a gospodăriilor populației încă se mai aprovizionează cu apă din fântâni proprii de mică adâncime, unde apa este nepotabilă, cu un conținut mare de bacili coliformi și colifecali peste limitele admise de STAS 1342/91. Pânza

Gospodăria de apă Moșna

Obiectivul general al proiectului a constat din asigurarea unei calități bune a apei și protecția împotriva substanțelor nutritive de origine agricolă, obiectivul specific fiind Îmbunătățirea sistemelor de alimentare cu apă destinate consumului public în conformitate cu cerințele UE. Proiectul a estimat rezultate clare: un sistem de alimentare cu apă potabilă operațional pentru deservirea tuturor locuitorilor din localitatea Moșna, un personal implicat în exploatarea investiției calificat (în conformitate cu standardele) și o bună informare și conștientizare a întregii populații asupra beneficiilor investiției.

Proiectul a venit în sprijinul dezvoltării durabile care este o preocupare majoră și un obiectiv fundamental al tuturor acțiunilor întreprinse de guvernul României în domeniul protecției mediului. Datorită nivelului scăzut al investițiilor în reabilitarea și dezvoltarea infrastructurii de mediu precum și a dificultăților întâmpinate în aplicarea și monitorizarea noii legislații, țara noastră mai

de apă care alimentează cu apă parțial populația, prin fântânile existente în localitate, are un conținut mare de nitriți, nitrați, amoniac, bacilcoli și streptococi ce depășesc mult limitele admisibile conform STAS 1342/91. Aceste infestări apar din gospodăriile individuale existente, iar în unele gospodării există rețele locale de canalizare cu deversare în puțuri absorbante.

Acestea sunt o parte din argumentele pentru care proiectul este relevant pentru grupurile țintă, extinderea rețelei publice de alimentare cu apă în localitatea Moșna ce va conducând la îndeplinirea standardelor de protecție a mediului atât europene cât și naționale. De asemenea proiectul prevede nu numai asigurarea furnizării de apă potabilă la presiune constantă ci și îmbunătățirea calității acesteia cu respectarea Directivei UE 98/83/EC pentru apă potabilă.

Principalul beneficiu al prezentului proiect va consta în îmbunătățirea stării de sănătate a populației vizate.

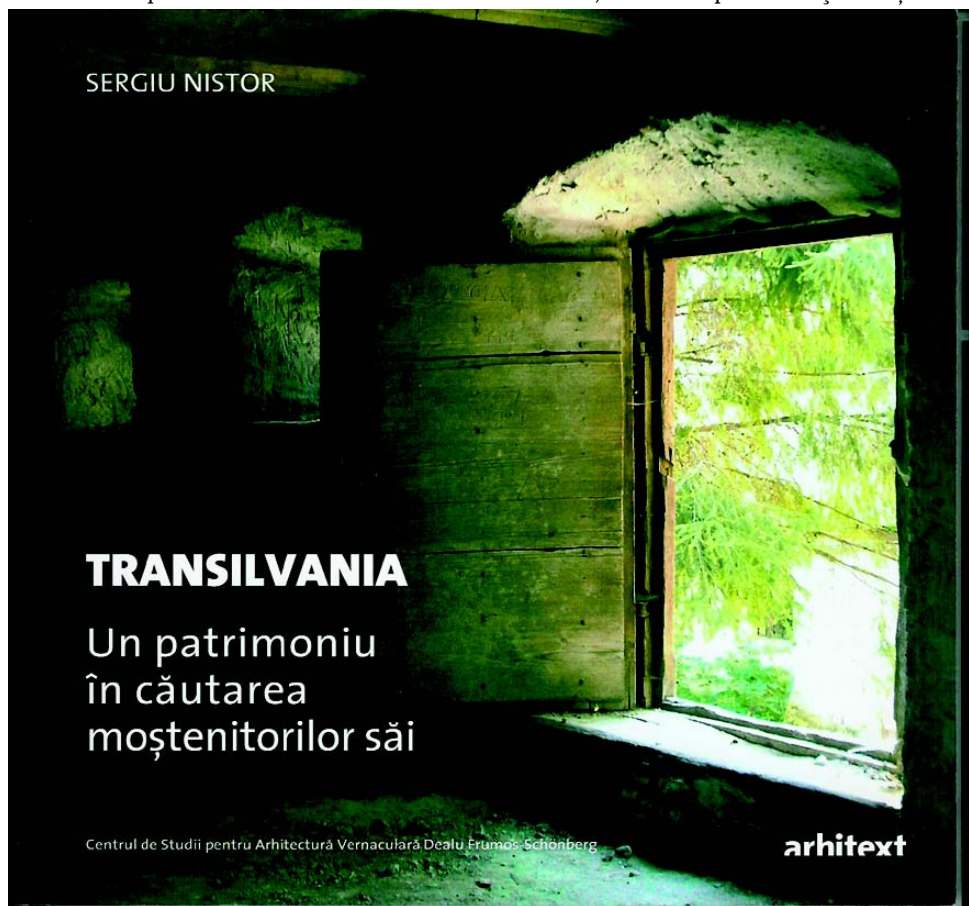
Asociația Ecomuzeul Regional Sibiu a lansat în cadrul proiectului "UNIVERSUL CIVILIZAȚIEI RURALE" conceptul "2010 - ANUL MESERIAȘULUI". În manifestările în pregătire organizatorii își propun realizarea primului CATALOG AL MESERIAȘILOR DIN JUDEȚUL SIBIU, unde fiecare meseriaș poate să se prezinte, apariția în acest prim număr fiind gratuită. Facem un apel pentru toți meseriașii ce doresc apariția în acest CATALOG să se adreseze organizatorilor, persoană de contact: Marius Halmaghi, e-mail: ecomuzeu@gmail.com

Transilvania. Un patrimoniu în căutarea moștenitorilor săi.

„Am cunoscut Cetatea și Biserica Evanghelică C.A. din satul Dealu Frumos - Schönberg în vara anului 1982, și impresia cu care am rămas pentru multă vreme a fost că m-am pomenit dintr-o dată într-o așezare de poveste din Frații Grimm” așa începe conf. univ. dr. arh.. Sergiu Nistor o lucrare emblematică în galeria cărților de specialitate din domeniul patrimoniului.

frumuseții și a dărueniei oamenilor”, așa cum o definește autorul. Așa s-a născut Centrul de Studii pentru Arhitectură Vernaculară Dealu Frumos - Schönberg, un „**tribut adus celor care ne-au lăsat creația lor pentru ca noi să o putem da generațiilor viitoare**”.

Lucrarea lansată trage un semnal de alarmă asupra situației tuturor siturilor similare, autorul exprimându-și ambiția de a

Ultimele două decenii au reprezentat pentru Valea Hârtibaciului și-n general pentru sudul Transilvaniei răsturnări dramatice de situații. Plecarea masivă bruscă a aproape 200.000 de sași a distrus civilizații sătești multiseculare, comunitățile locale rămase, restructurându-se rapid în jurul comunităților de țigani majoritare, fiind lipsite de capacități organizatorice, instituționale și economice notabile. Riscul ca patrimoniu cultural excepțional rămas să fie vandalizat și distrus era evident, astfel încât forurile UNESCO au înscris în Lista Patrimoniului Mondial, în 1993, Biertanul iar, în 1999, Sighișoara și satele Cîlnic, Prejmer, Țiriac, Viscu, Valea Viilor și Saschiz.

Dacă bisericile fortificate incluse în patrimoniul mondial au o perspectivă a „salvării” prin proceduri de conservare și restaurare speciale, ce se întâmplă cu salba de biserici fortificate care nu au fost incluse în această listă?

Autorul identifică mai multe scenarii posibile pentru acest patrimoniu:

1: Un patrimoniu cultural cu moștenitori de mult plecați și prea bătrâni ca să-și reclame înapoi proprietățile;

2. Un patrimoniu recuperat de comunități ori de persoane fie incapabile fie în imposibilitatea de a-și îngriji bunurile, prin adaptarea utilizării lor nevoilor contemporane;

3. Un patrimoniu alienat din punct de vedere funcțional în raport cu colectivitatea și înstrăinat a doua oară, atât juridic cât și cultural.

Cetății și bisericile evanghelice din Dealu Frumos i s-ar fi aplicat al doilea scenariu, comunitatea locală neavând capacitatea de a conserva și valorifica moștenirea rămasă. Astfel, inițiativa Universității de Arhitectură și Urbanism „Ion Mincu”, în principal a rectorului prof. Emil Barbu (Mac) Popescu și a conf. Sergiu Nistor de a prelua acest ansamblu istoric și a arăta studenților și, în fapt, lumii întregi, cum se reabilitează patrimoniul arhitectural este remarcabilă.

În 2003 Universitatea preia de la Episcopia Evanghelică C.A. prin contract de comodat, pentru 25 de ani, cetatea fortificată de la Dealu Frumos dându-se astfel o șansă și un nou destin acestei civilizații, „adevărată paradigmă a

înțelege mesajul transmis de aceste monumente peste veacuri, rememorându-l pe criticul de artă și filozoful John Ruskin, cunoscut pentru studiile sale aprofundate asupra arhitecturii și artelor plastice susținătorul tezei potrivit căreia „**numai o societate nobilă poate genera o artă de înaltă elevație spirituală**”. Obstați de a nu pierde legătura cu trecutul l-a determinat să exercite o critică radicală a procesului de industrializare, ca și a efectelor dezumanizante pe care acesta le implică. Ruskin nu a ezitat să preconizeze întoarcerea la vârsta breslelor meșteșugărești, încurajând activitatea artizanală, în total dispreț față de realizările tehnologiei. Revolta lui era și una de ordin moral, nu numai economic și estetic, considerând că industrializarea pervertește și opacizează spiritul și distruge ingenuitatea naturii.

Ruskin arăta că „una din condițiile trudei omenești stă în aceea proporție dintre timpul sădării și cel al culesului, în care stă bogăția roditoare a fructului, și în general cu cât plasăm mai departe țelurile noastre și dorim mai puțin să fim noi înșine martorii rezultatelor trudei noastre, cu atât mai mare și mai bogată va fi măsura succesului nostru. **Profitul celor de lângă noi nu poate fi egalat de beneficiul celor care ne vor urma**”. (...) „**Există două datorii ale arhitecturii naționale care nu pot fi ocolite: să facă astfel ca arhitectura prezentului să dăinuiască la scara istoriei, și să o păstreze, ca o bijuterie de neprețuit pe cea a epocilor trecute**”

Peste 200 de biserici fortificate au un destin incert, aceasta însemnând „deseori incapacitate de întreținere, abandon funcțional sau chiar ruinare. În fapt, în sud estul Transilvaniei patrimoniul cultural al comunităților evanghelice a rămas în multe locuri fără moștenitori”.

Nici o prezentare nu poate echivala cu lectura cărții, o lectură facilă pentru toate vârstele, indiferent de pregătire și experiență.

O carte ce merită citită de toți cei care mai cred în destinul satului românesc și nu numai.

Sașii din Nemșa

Marele exod al sașilor a determinat și sașii din Nemșa să-și găsească un nou destin, majoritatea (cca. 15 familii) stabilindu-se în centrul Germaniei (Hessen), la Kassel, iar restul răspândindu-se în localități din Bavaria. Plecarea lor rapidă i-a despărțit, pe meleagurile germane neregăsind satisfacția inițierii unei asociații a sașilor din diasporă, după modelul altor comunități plecate din localități transilvănene.

La două decenii de la despărțirea de meleagurile natale câteva familii au înțeles să organizeze o nouă întâlnire a sașilor din Nemșa, aici în sătucul uitat de lume, situat în inima Transilvaniei, organizatorii fiind: familia Thelmann Hans și Ilse (din Kassel), fam. Gärtner Simon și Heide (Kassel), fam. Gärtner Karl și Heidi (Kassel) și fam. Brenndörfer – Jiga Nelu și Birgit din localitatea Grebenstein: se cuvine a aminti și familiile gazdă ale întâlnirii de pe meleagurile natale: Bucurenciu, Racot, Mărean, Hădărean, Boier, Borza, Hügel și Gertner, Codoi, Rodica Gherman (Holerga).

Gestiunea bisericii evanghelice din Nemșa este în mâinile ultimelor două familii de sași rămase în Nemșa: familia Hügel Andreas și fam. Gärtner Katarina (Katarina este mama lui Andreas Hügel).

Pentru o corectă informare publicăm și programul delegației sașilor ce revin în Nemșa:

- 3 august, plecarea din Germania, sosirea în Nemșa fiind în 4 august seara, urmând ca la căminul cultural să fie așteptați de comitetul de primire;

- 5 august program în Nemșa (zilnic întregul colectiv urmând să se întâlnească la micul dejun); este programat un picnic tradițional;

- vineri 6 august vizită la Biertan (excursie pe jos cca. 11- 13 km)

- sâmbătă 7 august – întâlnirea la biserică este programată la ora 14,00 slujba urmând să fie oficiată de preotul evanghelic Hans Schneider (ultimul preot din sat, care în 1984 s-a stabilit în Germania în Bavaria) alături de preotul ortodox Traian Mehedințu; după slujbă va avea loc manifestarea de dezvelire a bustului lui St. L. Roth, manifestare ce include un program artistic în căminul cultural, organizat de comunitatea săsească reunită;

- duminică, vizită la Mediaș și participarea la slujba din biserica evanghelică;

- luni, degustare de vin la Jidvei
- marți, vizitarea municipiului Sibiu;
- miercuri 11 august plecarea cu autocarul în Germania

Comitetul de redacție urează tuturor oaspeților în Nemșa un sejur cât mai plăcut ACASĂ și să revină profitând de orice ocazie. Felicitări comitetului de organizare și multe mulțumiri doamnei Brenndörfer-Jiga care a avut amabilitatea să ne primească și să ne dezvăluie câte ceva din culisele acestei întâlniri. (a se vedea foto)

Să ne reîntâlnim sănătoși!

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect finanțat prin Phare

Consiliul Local Moșna
Primăria Comunei Moșna

GUVERNUL ROMÂNIEI

ANUNȚ DE PRESĂ

Proiect finanțat prin Phare:

Extinderea rețelei publice de alimentare cu apă în localitatea Moșna, comuna Moșna, județul Sibiu

Proiectul implementat de Consiliul Local Moșna cu sprijinul Uniunii Europene își propune extinderea sistemului public de alimentare cu apă în localitatea Moșna, comuna Moșna, județul Sibiu și se va finaliza în 2010. Implementarea proiectului ca conduce la creșterea calității vieții, la dezvoltarea economică și turistică a întregii comune.

Pentru mai multe informații despre relațiile dintre România și Uniunea Europeană, vizitează:

http://ec.europa.eu/romania/index_ro.htm.ro, www.mdrl.ro

Acest număr a apărut cu sprijinul conducerii Primăriei Comunei Moșna – d-lui primar Eugen Roba

COLEGIUL DE REDACȚIE
Colectiv de redacție: Ionel Țotropa, Marius Halmaghi
Tehnoredactare: Nicolae Hodiș Foto: Marius Halmaghi

Tipar: Tipo Trib Sibiu
EDITURA ETAPE SIBIU

Asociația Ecomuzeul Regional Sibiu
Sibiu, str. Tribunei nr. 6 Tel./Fax : 0269 – 210 113
Email: ecomuzeu@gmail.com